

POTENCJAŁ BADAWCZO – TECHNOLOGICZNY

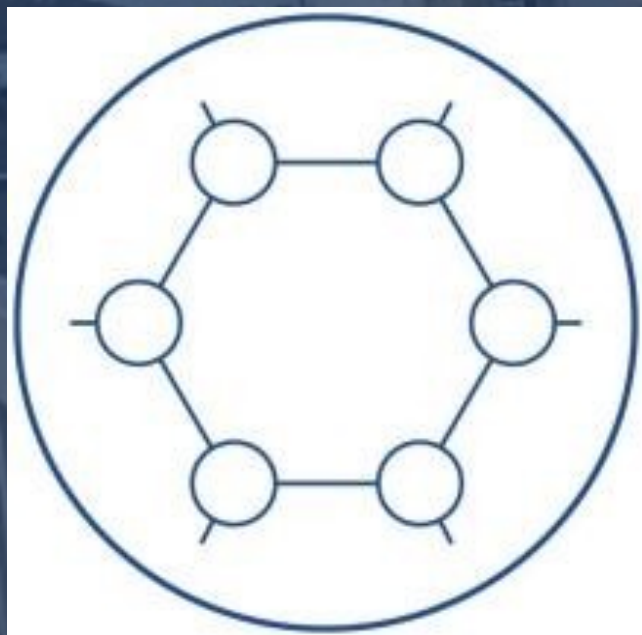
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO - BADAWCZA

dr hab. inż. Anna Janina Dolata, prof. PŚ

Posiedzenie Sekcji Materiałów Niemetalowych PAN, ITWL 28.03.2023

PRIORYTETOWE OBSZARY BADAWCZE

POB_3
Materiały przyszłości

POB_3.2
**Ultralekkie i wysoko odporne materiały
w konstrukcjach motoryzacyjnych i lotniczych**

<https://www.polsl.pl/pob3/>

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO – BADAWCZA KTM

1

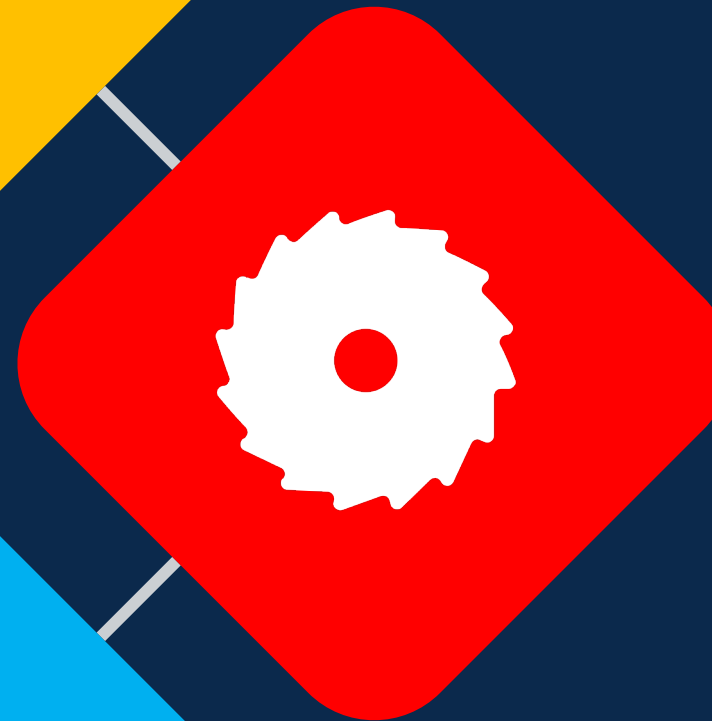
PROJEKTOWANIE
STRUKTURY
I WŁAŚCIWOŚCI
NOWOCZESNYCH
MATERIAŁÓW

2

WYTWARZANIE I PRZETWARZANIE

- wytapianie i odlewanie,
- obróbka cieplno – plastyczna
- niekonwencjonalne metody odlewania i odkształcania
- inżynieria powierzchni
- spajanie materiałów

3

BADANIA
STRUKTURY
I WŁAŚCIWOŚCI

4

PUBLIKACJE, PATENTY,
PROJEKTY,
OPRACOWANE I WDROŻONE
TECHNOLOGIE

PRACOWNIE I LABORATORIA BADAWCZO - TECHNOLOGICZNE

PRACOWNIA BADAŃ STRUKTURALNYCH

PRACOWNIA BADAŃ MECHANICZNYCH

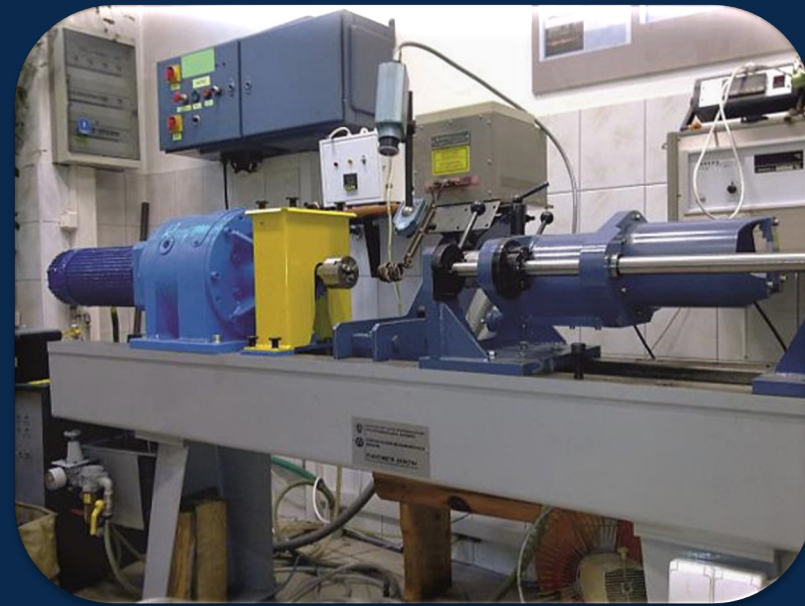
PRACOWNIA BADAŃ KOROZYJNYCH

PRACOWNIA OBRÓBKI CIEPLNEJ

PRACOWNIA BADAŃ WŁAŚCIWOŚCI CIEPLNYCH

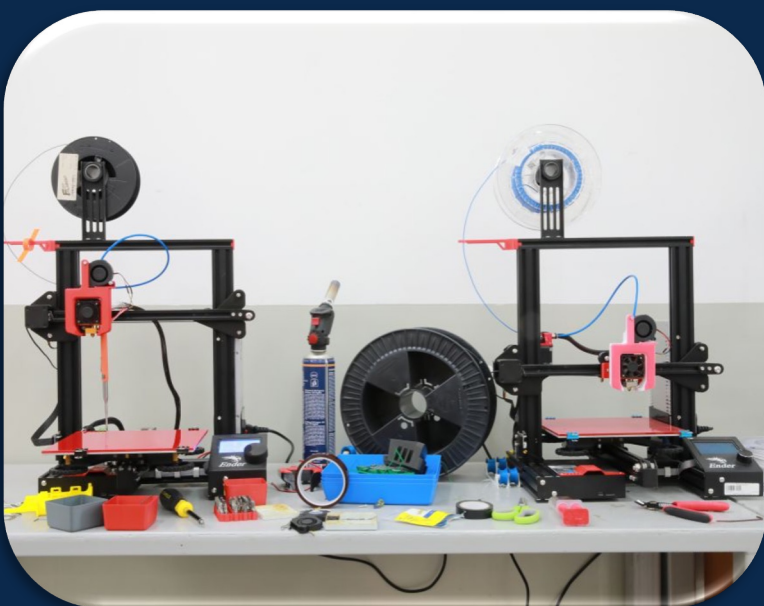
PRACOWNIA PRZERÓBKII PLASTYCZNEJ

PRACOWNIA INŻYNIERII POWIERZCHNI

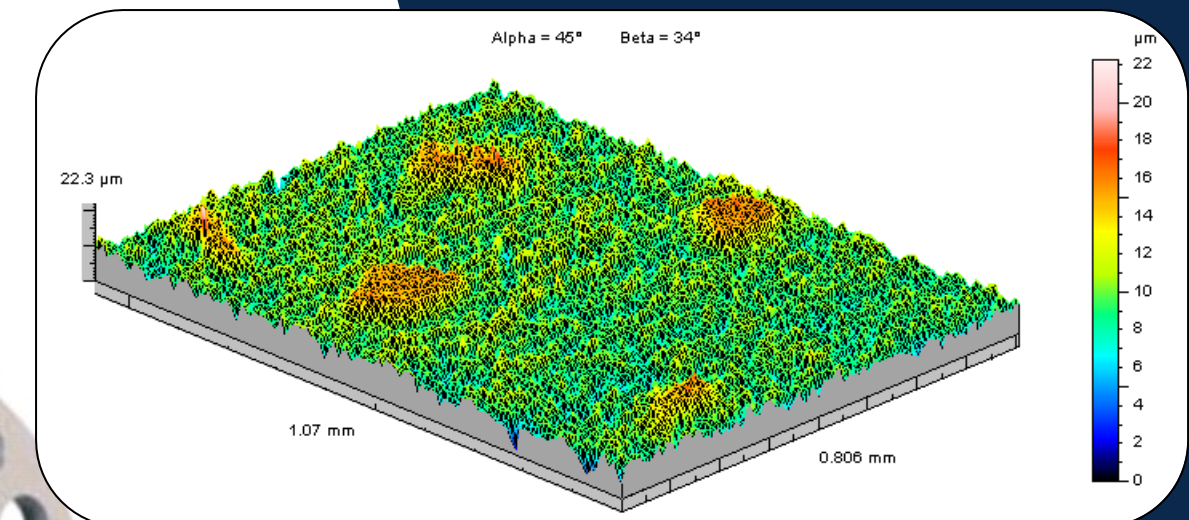
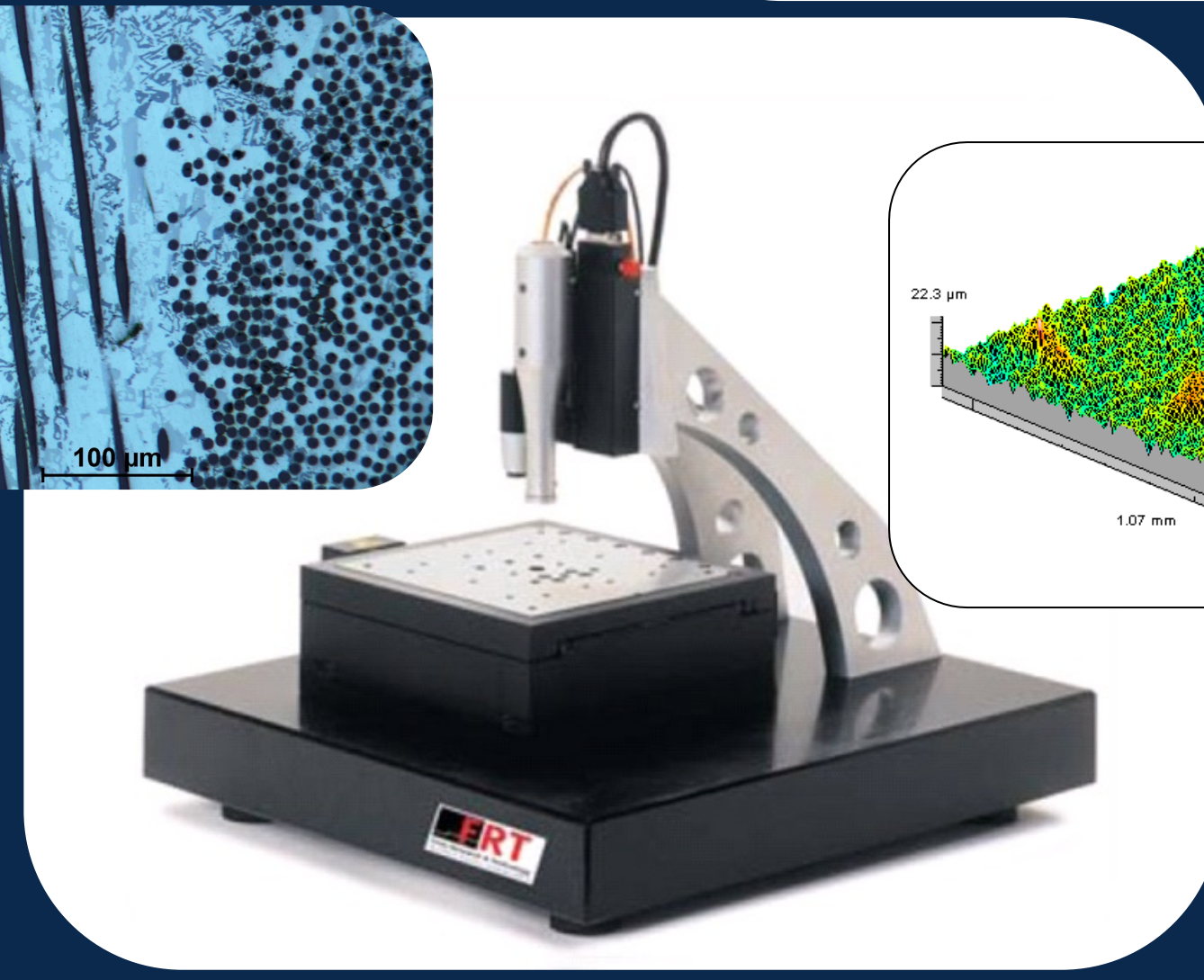
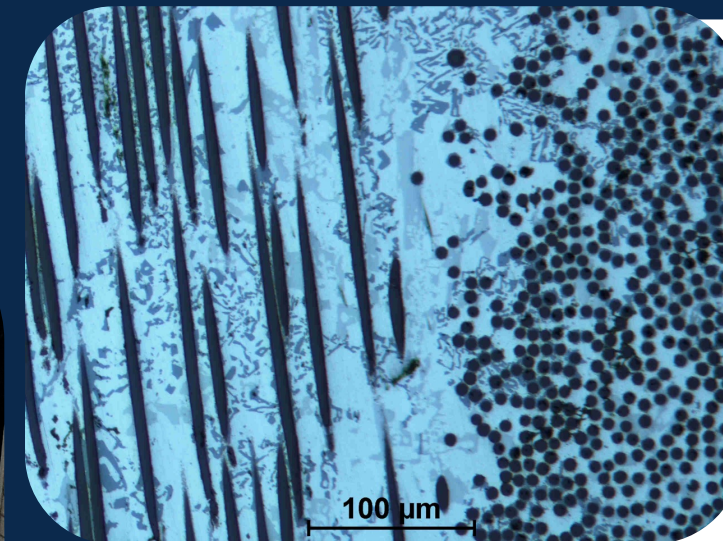
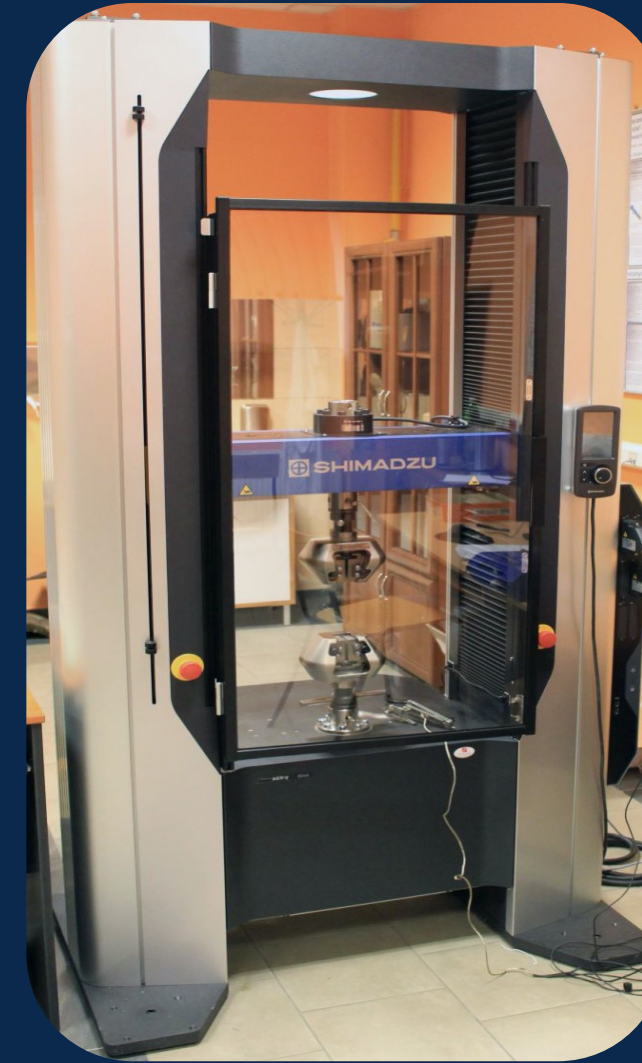
PRACOWNIA ODLEWNICTWA I DRUKU 3D

PRACOWNIA CERAMIKI

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO – BADAWCZA ZESPOŁU KiTS

dr hab. inż. Anna Janina Dolata, prof. PŚ
dr hab. inż. Jerzy Myalski, prof. PŚ
dr hab. inż. Mateusz Kozioł, prof. PŚ
dr hab. inż. Maciej Dyzia
dr inż. Jakub Wieczorek
dr inż. Tomasz Maciąg
mgr inż. Jakub Smoleń, doktorant
mgr inż. Piotr Olesik, doktorant
mgr inż. Aleksander Peryt, doktorant
mgr inż. Michał Starczewski, doktorant
wdrożeńiowy

- **przetwórstwo tworzyw sztucznych** (wytłaczanie, wtrysk, druk 3D);
- **projektowanie struktur i technologii laminatów** polimerowo – włóknistych (RTM, infuzja);
- **funkcjonalne materiały kompozytowe**, w tym nanokompozyty;
- **recykling** tworzyw sztucznych i kompozytów;
- **badania struktury i właściwości**, m.in. właściwości mechanicznych i tribologicznych;
- **kompozyty metalowo-ceramiczne o osnowie lekkich stopów Al i Mg**

Laboratorium Kompozytów Metalowych

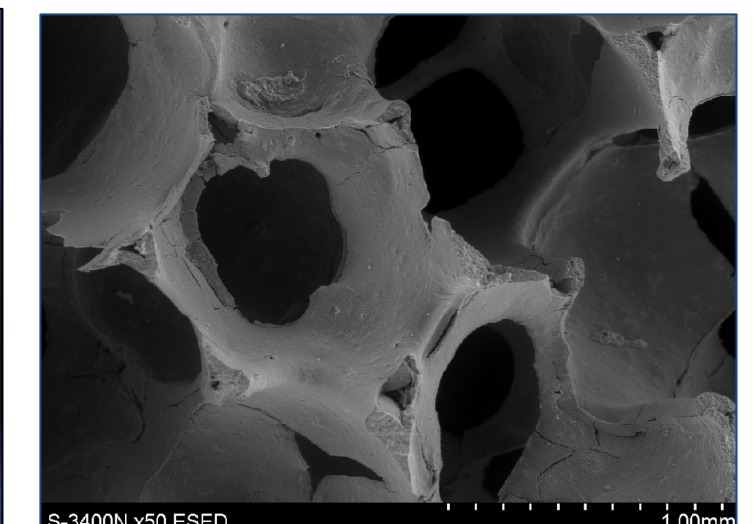
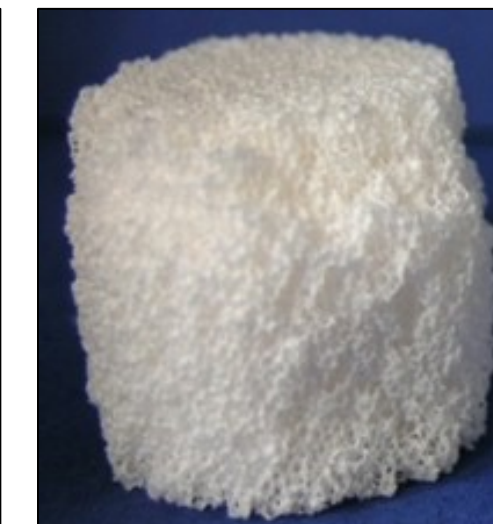
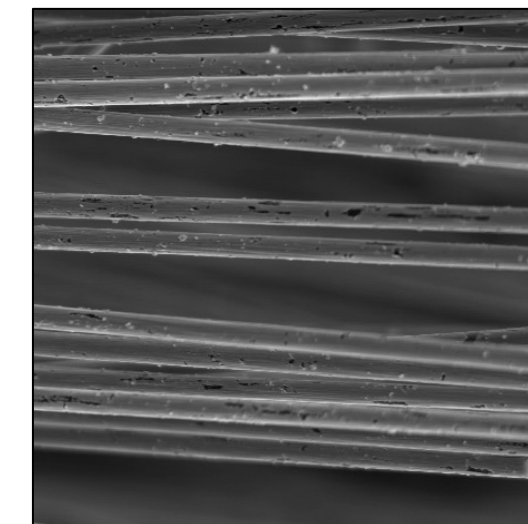
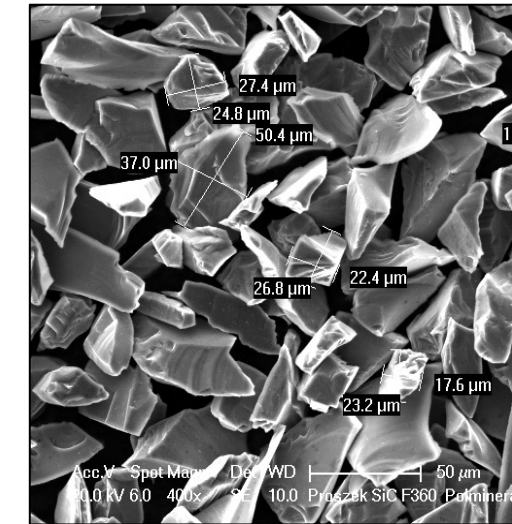
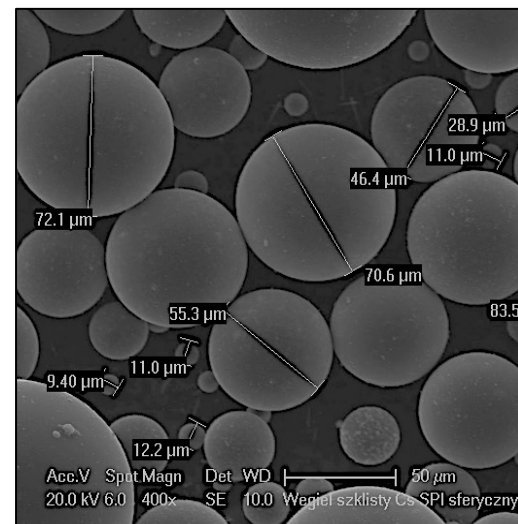
PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

Laboratorium Kompozytów Metalowych

DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA

- metale lekkie (**Al, Mg**) z ceramicznym zbrojeniem (cząstki, włókna, porowate struktury);

KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE

z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń

- **technologie ciekłofazowe** (odlewanie grawitacyjne, odlewanie odśrodkowe, infiltracja);
- **kompozyty gradientowe**;
- **kompozyty o wzajemnie przenikających się strukturach metalu i ceramiki (IPCs)**;
- **lokalne wzmocnienia ceramiczne**.

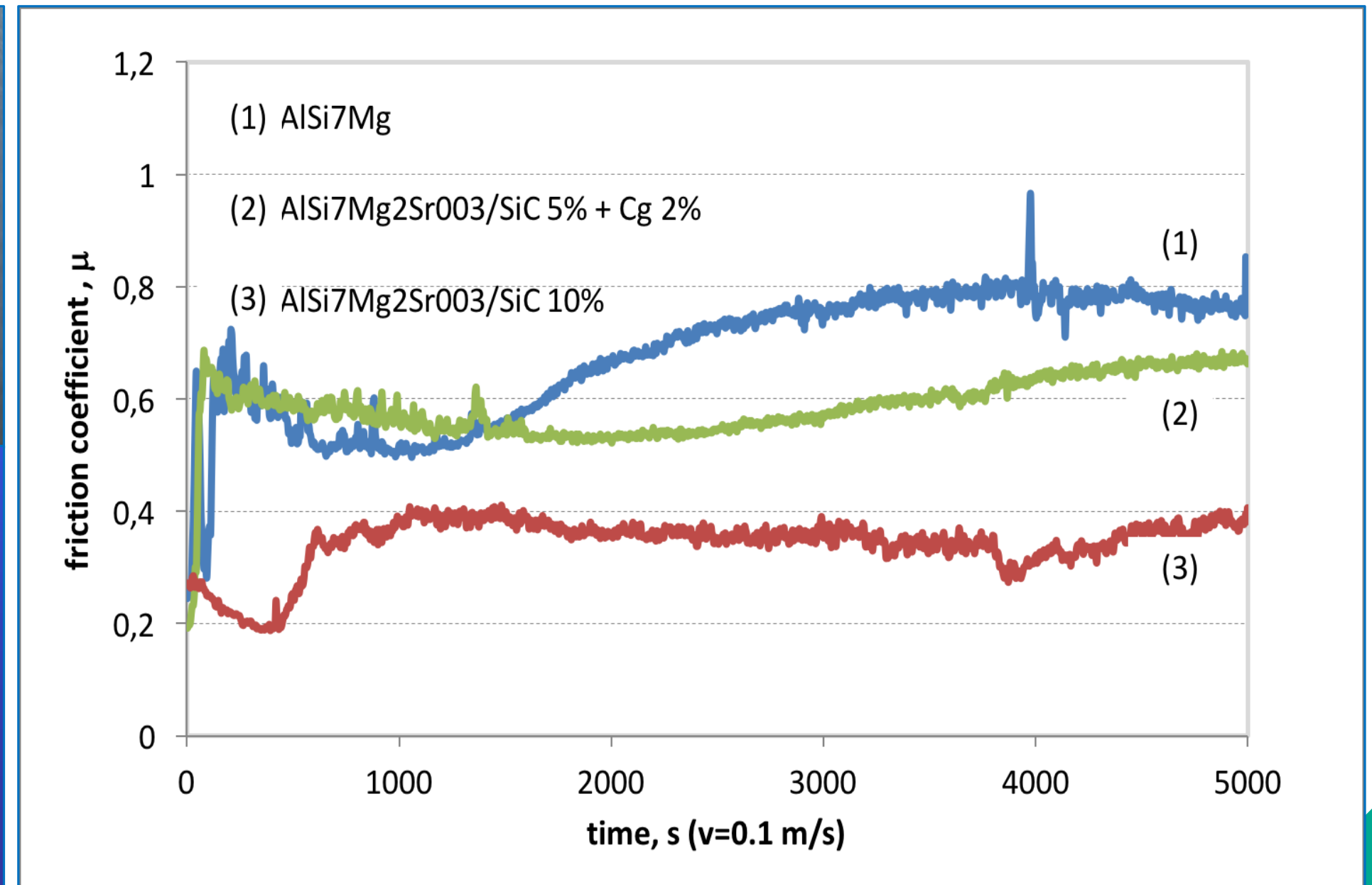
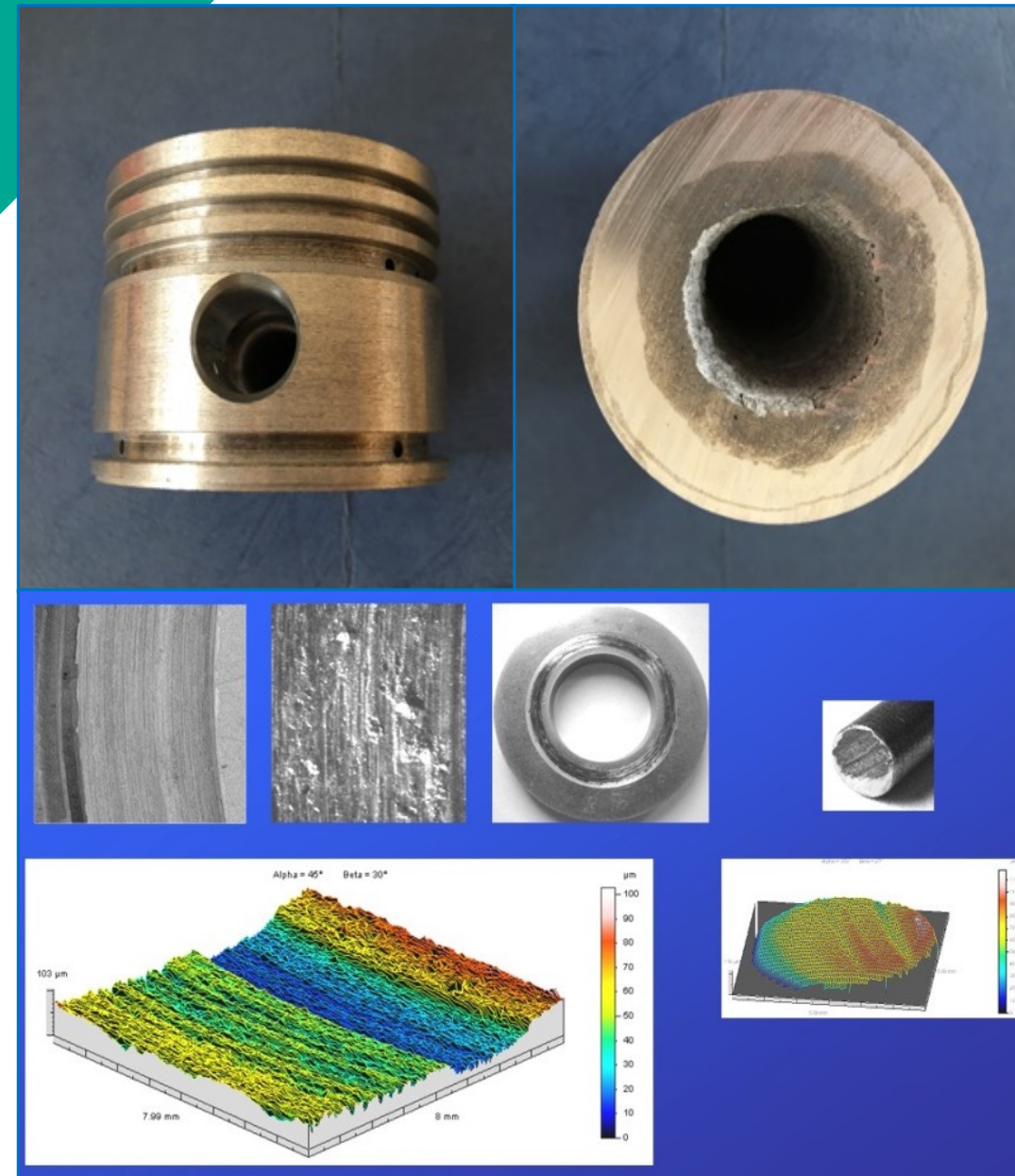
PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

Laboratorium Kompozytów Metalowych

DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA

KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE

z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych

- dobór materiałów w skojarzeniu tłok kompozytowy - tuleja kompozytowa

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

Laboratorium Kompozytów Metalowych

WYBRANE PROJEKTY BADAWCZE

- PBZ-KBN-114/T08/2004 Opracowanie technologii wytwarzania zawieszin kompozytowych stop Al-cząstki ceramiczne (kierownik projektu: J. Ślężona, 2005-2008);
- KBN 3/T08D 024 28 Kształtowanie funkcjonalnej warstwowej struktury odlewów kompozytowych zawierających zbrojenie heterofazowe (kierownik projektu: A.J. Dolata, 2005-2007);
- NCBiR N R07 0011 06 PBR Opracowanie technologii wytwarzania tłoków kompozytowych do sprężarek powietrza (kierownik projektu: M. Dyzia, 2009-2011);
- NCN N N508 630540 Odlewy z warstwami kompozytowymi wytwarzane metodami odlewania do form wirujących (kierownik projektu: A.J. Dolata, 2011-2013);
- NCBiR PBS 1/B6/13/2013 Opracowanie składu fazowego kompozytu na bazie stopu AlSi pod kątem możliwości kształtowania powierzchni roboczych tłoków (kierownik projektu: M. Dyzia, 2013-2015);
- TANGO2/340272/NCBR/2017 Opracowanie technologii wytwarzania kształtki kompozytowej z przeznaczeniem na lokalne wzmocnienie odlewów aluminiowych (kierownik projektu: A.J. Dolata, 2017-2020).

**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

**z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych**

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych

Laboratorium Kompozytów Metalowych

- **potencjał technologiczny**

2005

Badania podstawowe

2010

Badania przemysłowe

2012

Prace rozwojowe

2015

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

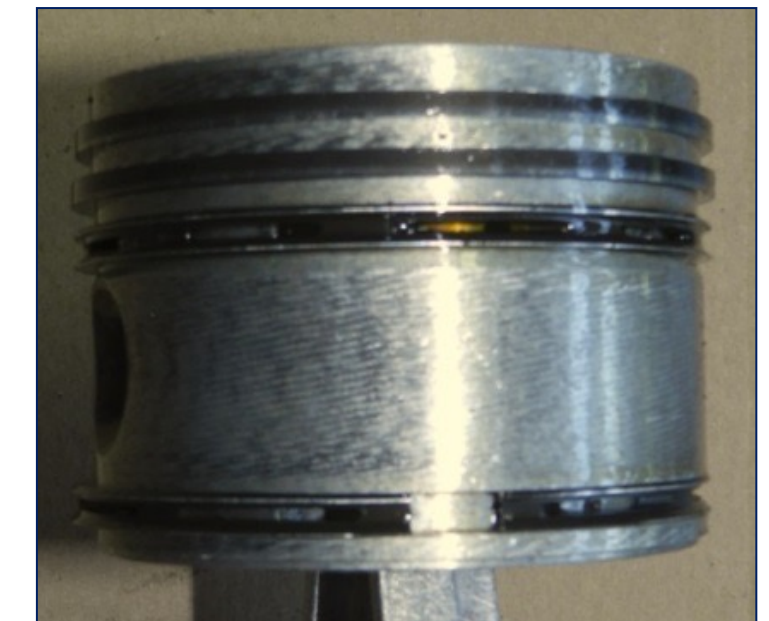
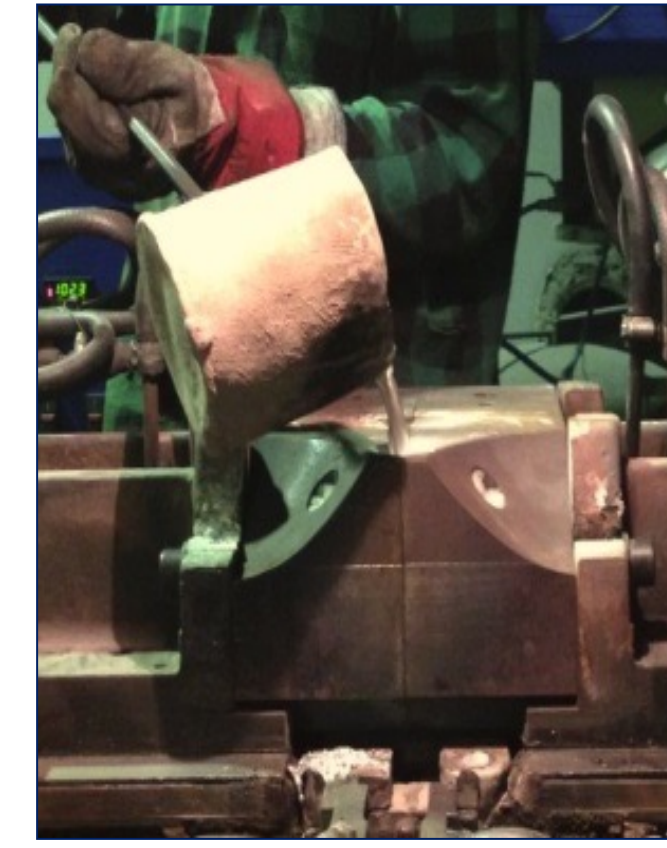
**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

**z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych**

Laboratorium Kompozytów Metalowych

**EFEKT - podwyższenie T pracy sprężarki o 20°C
9 poziom gotowości wdrożeniowej TRL**

**próbną partia 50 tłoków kompozytowych do sprężarek
powietrza wytworzona w warunkach przemysłowych**

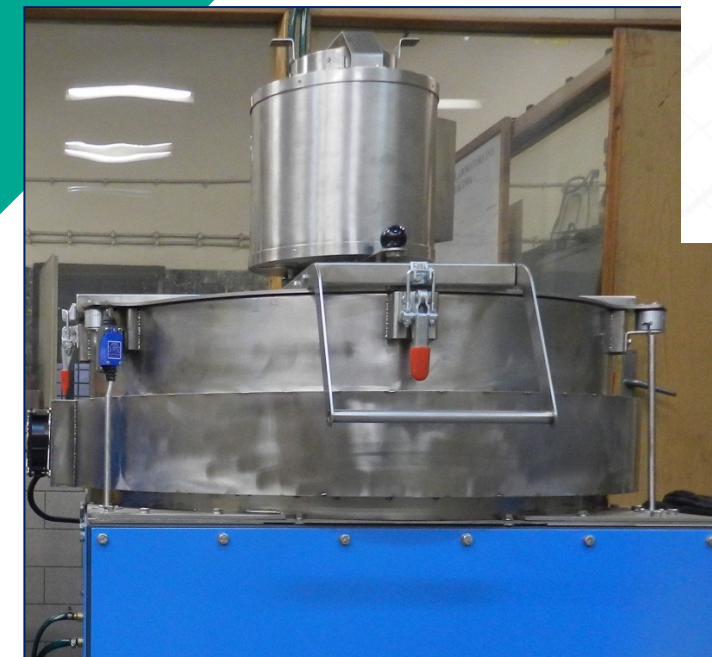
PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

Laboratorium Kompozytów Metalowych

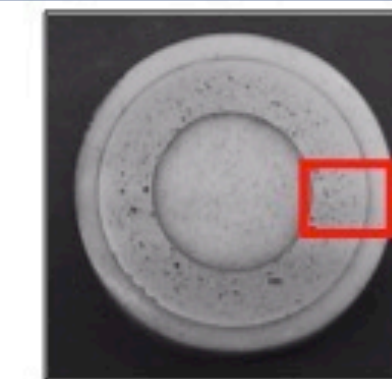
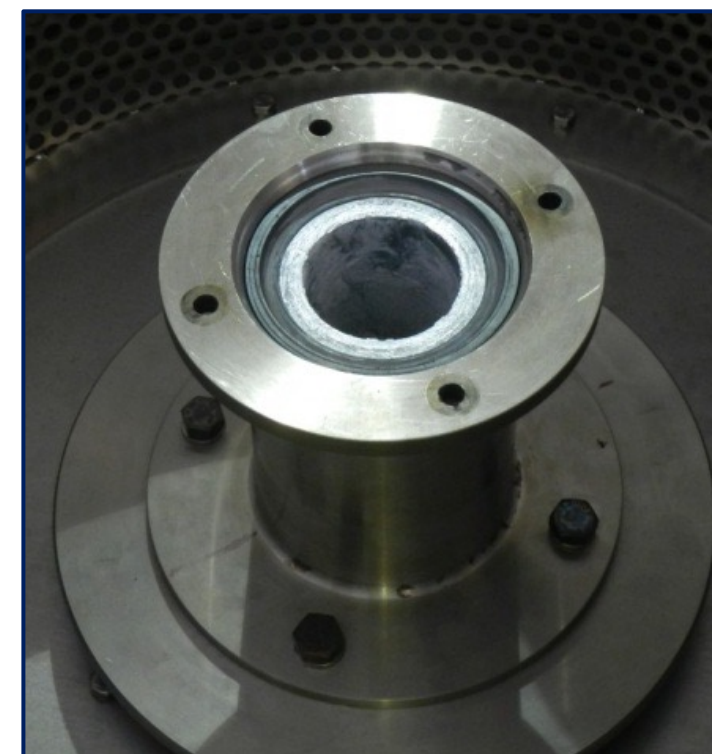
DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA

KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE

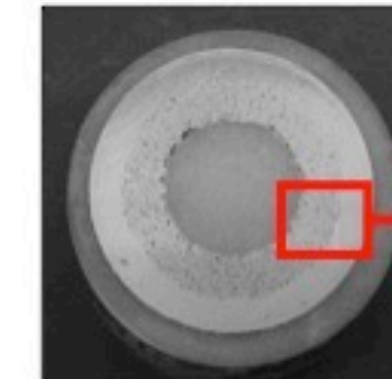
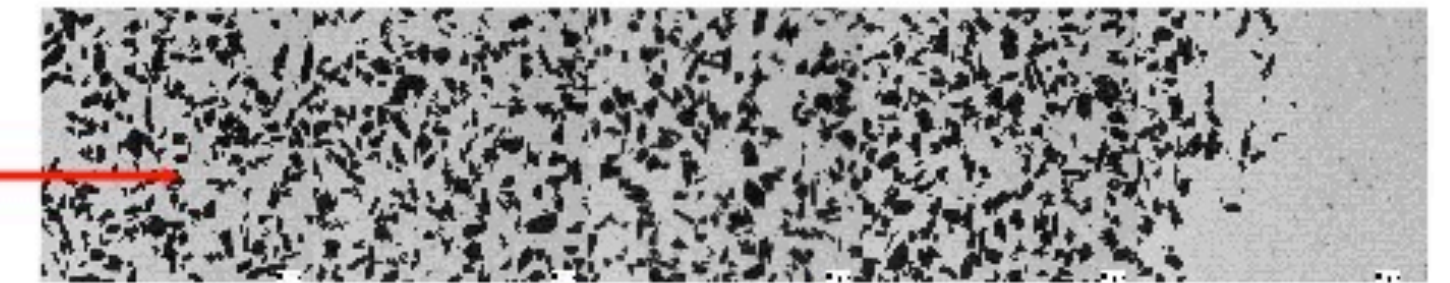
z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych

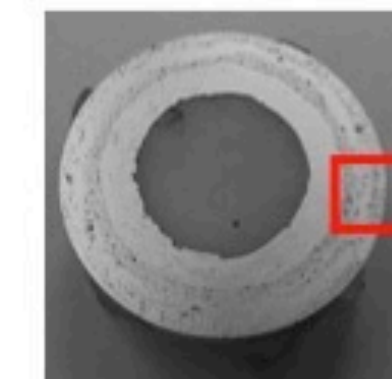
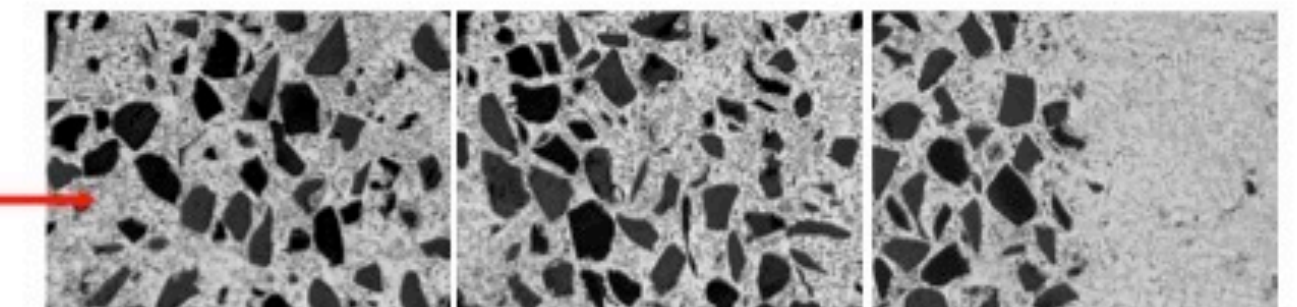
metody odlewania
do form wirujących

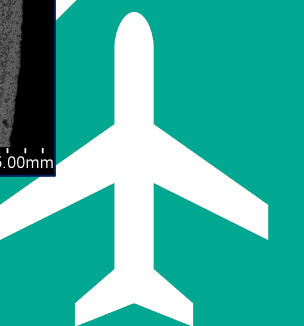
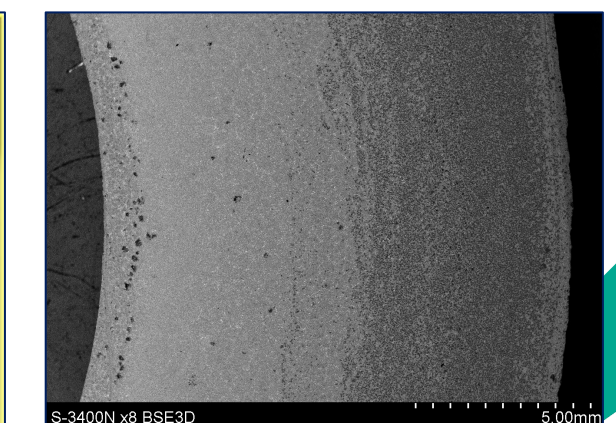
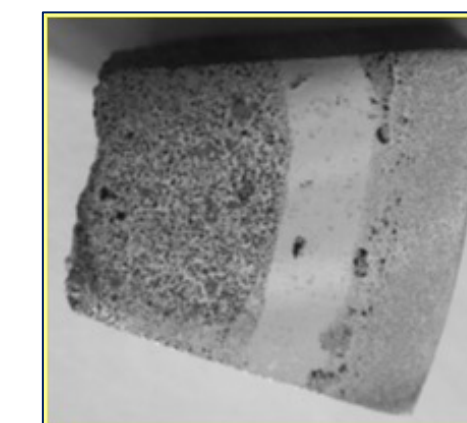
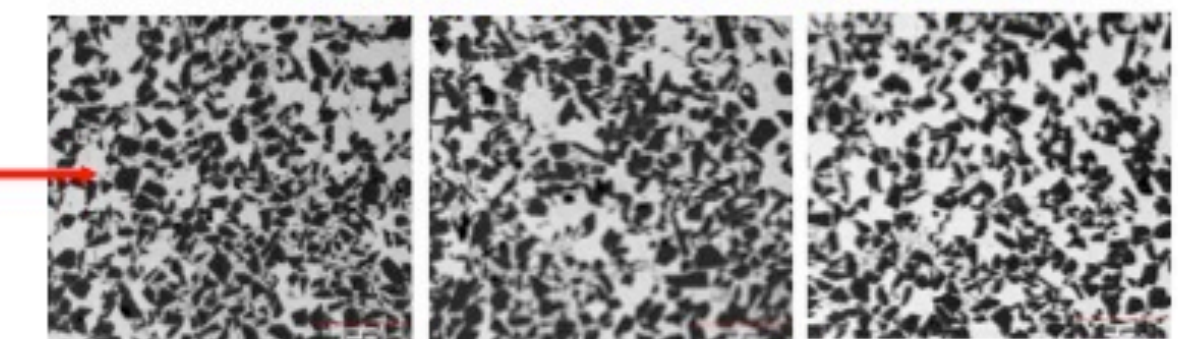
struktura gradientowa

struktura warstwy wewnętrznej

struktura warstwy zewnętrznej

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

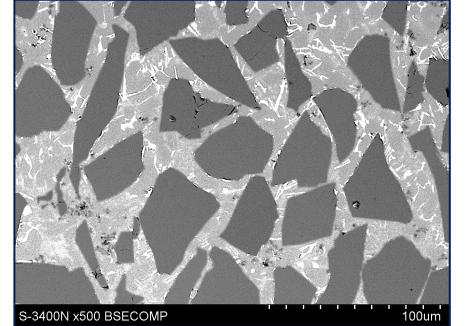
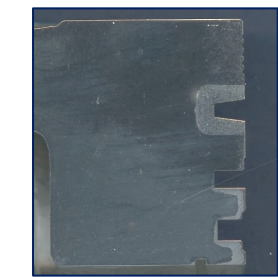
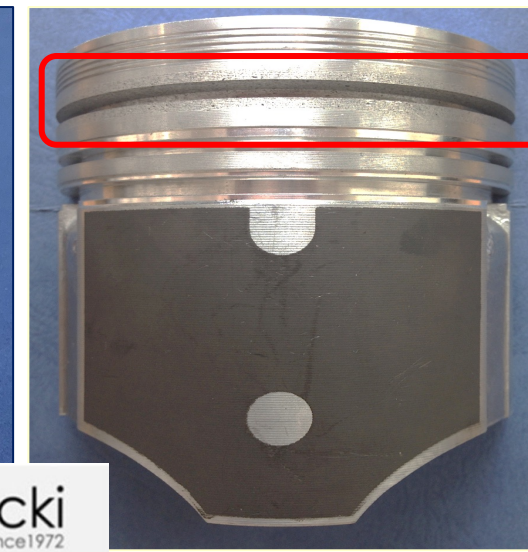
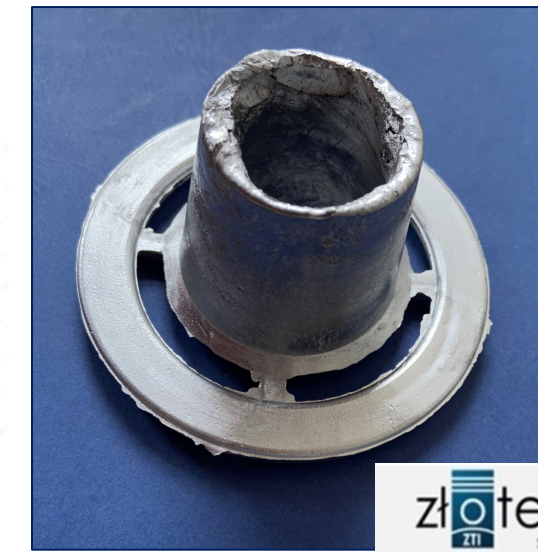
DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA

KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE

z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych

Laboratorium Kompozytów Metalowych

Zgłoszenie patentowe P.429029
„Sposób wytwarzania tłoka z lokalnym wzmocnieniem w postaci kształtki kompozytowej kształtowanej w procesie odlewania odśrodkowego”
- A.J. Dolata, M. Dyżia, M. Złotecki (2019)

Projekt: „Opracowanie technologii wytwarzania kształtki kompozytowej z przeznaczeniem na lokalne wzmocnienie odlewów aluminiowych” współfinansowany ze środków NCBR w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia NCN i NCBR „TANGO 2” (TANGO2/340272/NCBR/2017); 2017-2020; 1 350 000 zł, kierownik projektu: Anna J. Dolata

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

REZULTAT - nowe rozwiązanie
materiałowo-technologiczne: tłok do silnika
spalinowego wzmocniony lokalnie kompozytowym
insertem typu Al/SiC_p kształtowanym w procesie
odlewania odśrodkowego

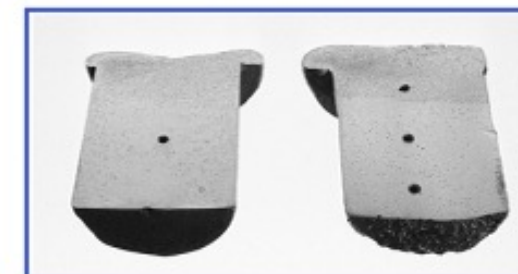
PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

Laboratorium Kompozytów Metalowych

**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

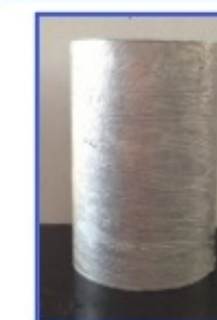
z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych

2005

2010

2012

2015

2019

KOŃCOWY REZULTAT: komercjalizacja wiedzy know-how
„Optymalizacja procesu wytwarzania kompozytów metalowych
metodami ciektofazowymi (umowa CITT/LIC/2019/05 –
spółka spin-off InnoMAT Sp. z o.o.)

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

Laboratorium Kompozytów Metalowych

**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

**z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych**

**metody odlewania do
form wirujących**

**NOVUM - wykorzystanie metody odlewania
odśrodkowego do kształtowania odlewów
zbrojonych lokalnie szkieletami ceramicznymi
o znanej przestrzennej strukturze**

**Projekt badawczy N 508 630540 „Odlewy z warstwami kompozytowymi
wytwarzane metodami odlewania do form wirujących”
(kierownik projektu A.J. Dolata 2011 – 2013)**

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

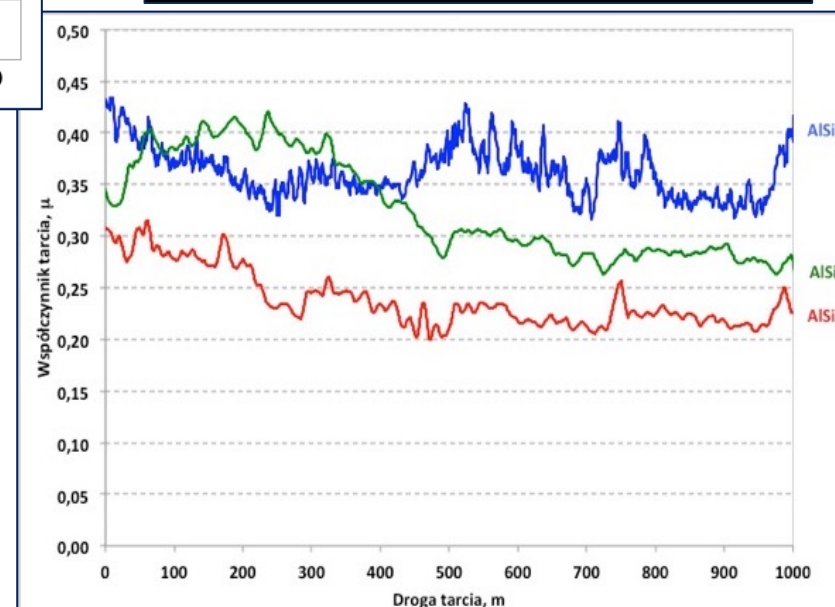
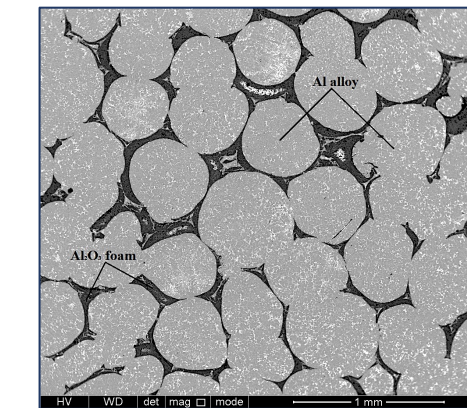
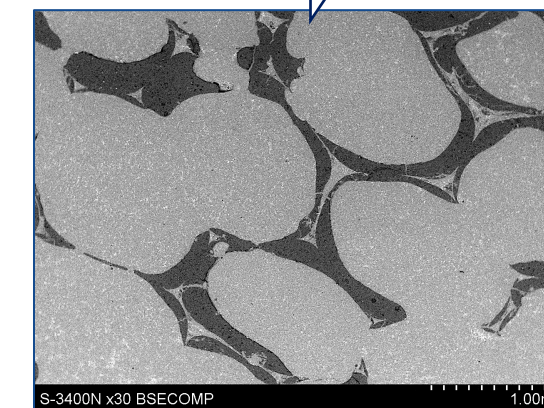
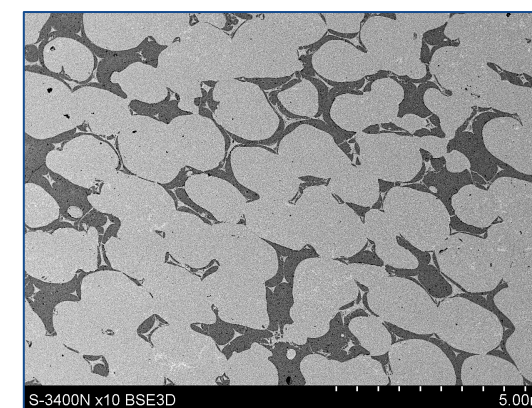
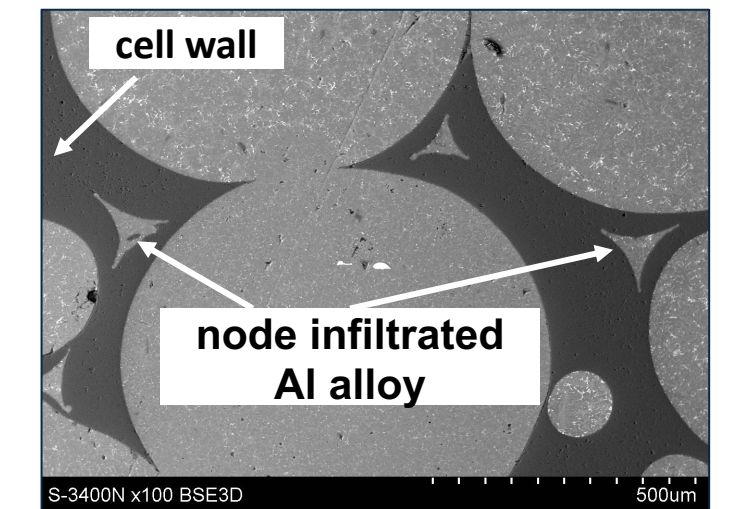
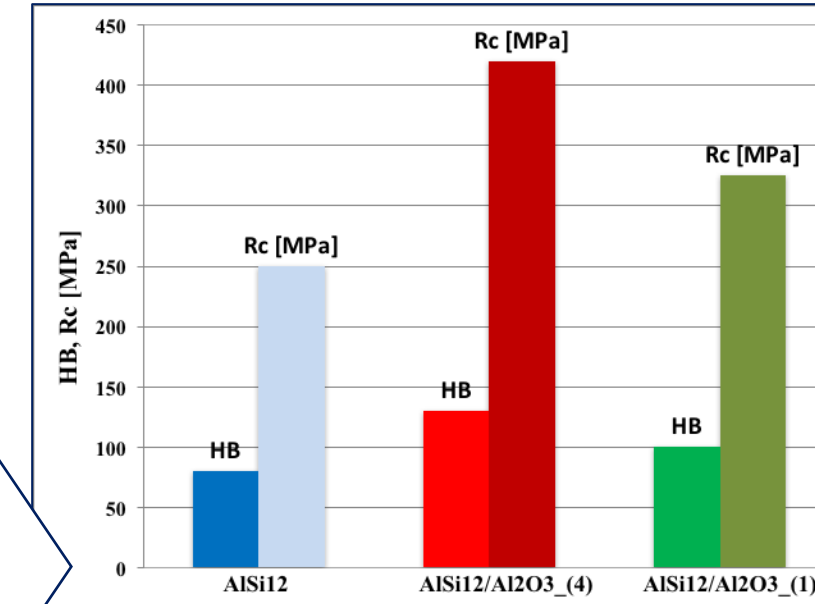
**z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych**

Laboratorium Kompozytów Metalowych

**metody odlewania do
form wirujących**

**ZALETA - niskie ciśnienie infiltracji, które nie powodując
uszkodzenia struktury przestrzennej zapewnia jej pełne nasycenie
metalem i umożliwia uzyskanie funkcjonalnej warstwy
kompozytowej o podwyższonych właściwościach**

**Projekt badawczy N 508 630540 „Odlewy z warstwami kompozytowymi
wytwarzane metodami odlewania do form wirujących”**

(kierownik projektu A.J. Dolata 2011 – 2013)

PRACOWNIA KOMPOZYTÓW I TWORZYW SZTUCZNYCH

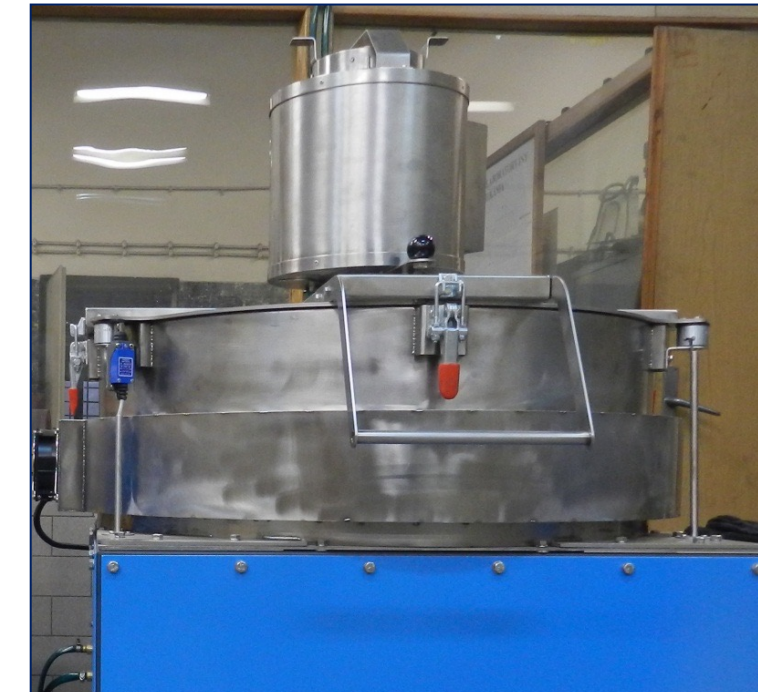
**DZIAŁALNOŚĆ
NAUKOWO – BADAWCZA**

**KOMPOZYTY
CERAMICZNO-METALOWE**

**z przeznaczeniem do pracy w
złożonych warunkach obciążeń,
zwłaszcza tribologicznych**

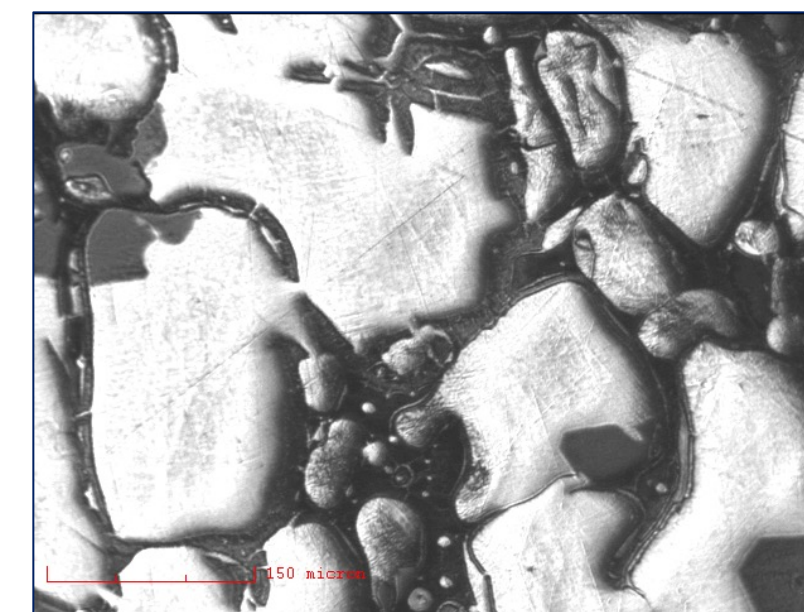
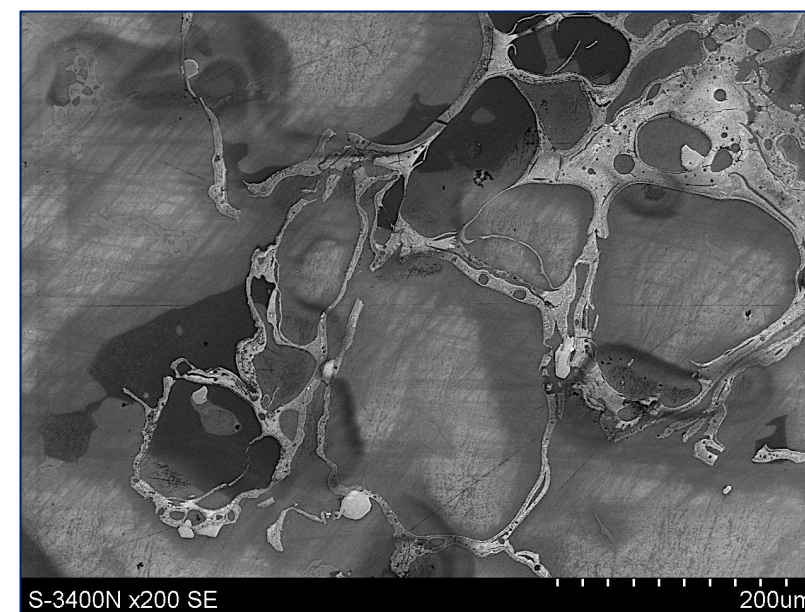
Laboratorium Kompozytów Metalowych

Stanowisko do infiltracji
odśrodkowej

Stanowisko do infiltracji struktur
porowatych metodą GPI

Zgłoszenie patentowe P.441305
„Sposób wytwarzania kompozytów
z ceramicznym szkieletem, zwłaszcza
hybrydowym”, 2022,
Twórcy: A.J. Dolata, M. Dyzia, W. Stręk,
Y. Gerasymchuk, R. Tomala

**„Opracowanie technologii wytwarzania lekkich hybrydowych materiałów kompozytowych
na bazie przestrzennych struktur ceramicznych zawierających dodatek grafenu”,
projekt nr 11/030/SDU20/10-2110 realizowany w ramach programu
Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (2020-2022)**

**Politechnika
Śląska**

**UCZELNIA
BADAWCZA**
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI

KATEDRA TECHNOLOGII MATERIAŁOWYCH

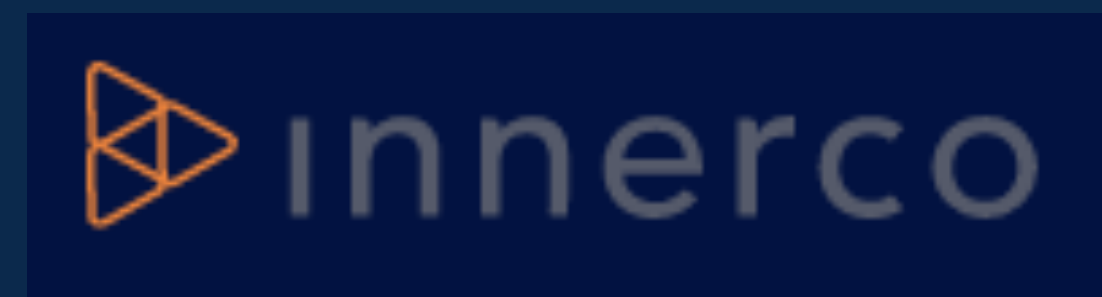
Członkowie

Uczelnie Techniczne

Instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz

Przemysł

Członkowie wspierający

dr hab. inż. Anna Janina Dolata, prof. PŚ – przewodnicząca ZG PTMK od 2021 roku

Główne cele działalności

integracja specjalistów z zakresu kompozytów

rozwój i popularyzacja wiedzy o materiałach
kompozytowych

wymiana doświadczeń

szeroka współpraca

promocja nowoczesnych tworzyw kompozytowych

Zapraszamy do współpracy: <https://ptmk.net>

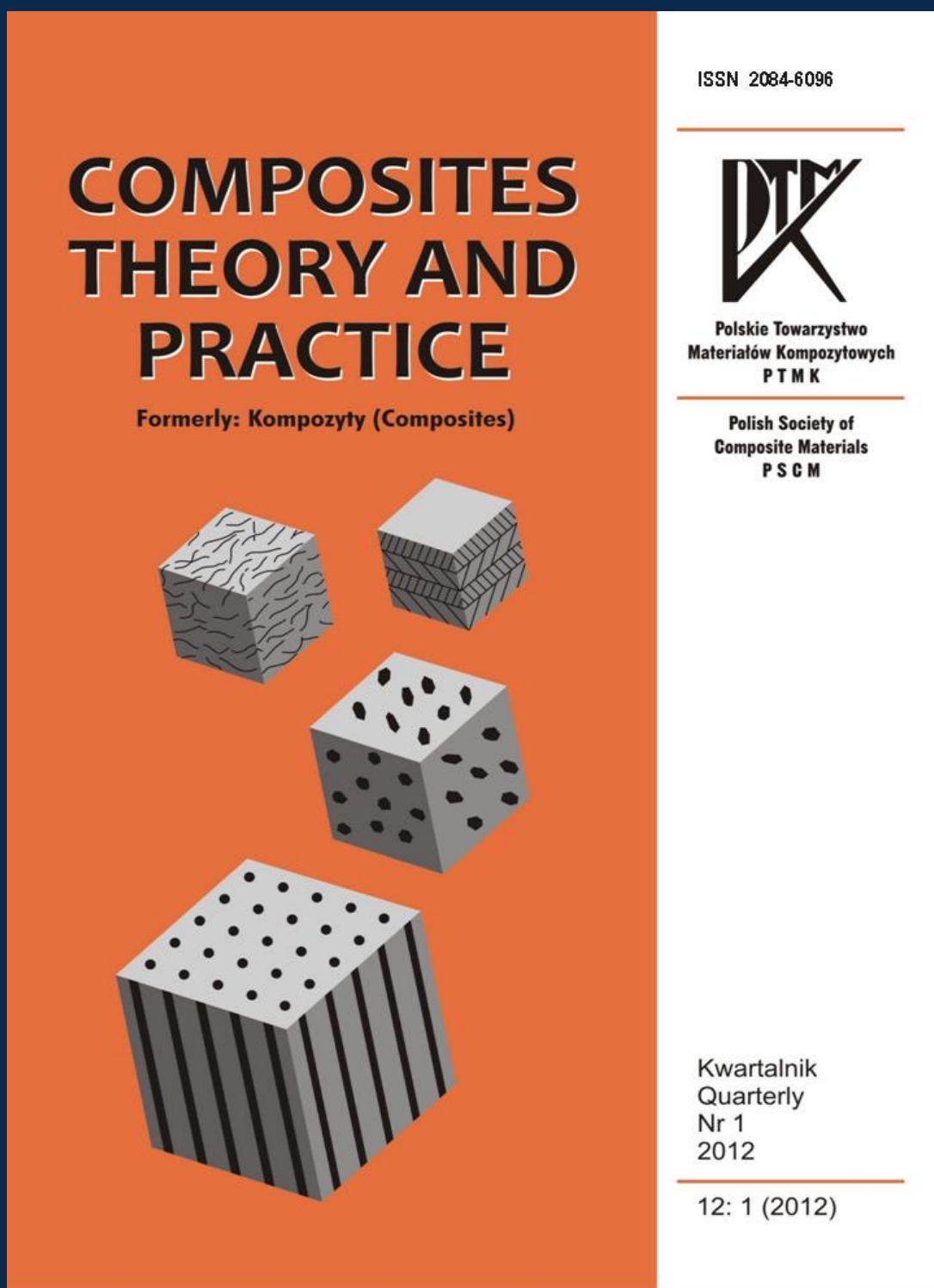
Główne formy działalności

Redagowanie czasopisma

Czasopismo indeksowane w wielu bazach m.in.:
MNiSW (40 pkt.), Scopus, Thomson Reuters
(Web of Science), IndexCompericus, BazTech,
Pol-on, Biblioteki Narodowej oraz Kongresu USA

<http://www.kompozyty.ptmk.net>

Zapraszamy do współpracy: <https://ptmk.net>

ISSN: 2084-6096
ISSN (online): 2299-128X

Politechnika
Śląska

KATEDRA TECHNOLOGII MATERIAŁOWYCH

Główne formy działalności

Organizacja cyklicznych konferencji

„KOMPOZYTY - Teoria i Praktyka”

**XXV Jubileuszowe Sympozjum
„KOMPOZYTY 2023 - Teoria i Praktyka”
Termin: 31.05-02.06.2023
Hotel Kotarz, Brenna**

Zapraszamy do współpracy: <https://ptmk.net>

Politechnika
Śląska

UCZELNIA
BADAWCZA
inicjatywa doskonałości
Akademia Młodych
i Innowacyjnych Wybitnych

KATEDRA TECHNOLOGII MATERIAŁOWYCH

działa od 1994

SYNERGIA NAUKA - PRZEMYSŁ

Patronat honorowy PTMK

PTMK - partner wspierający

Podpisanie listu intencyjnego PTMK/PKTK,
Zawiercie 01. 12.2022

Zapraszamy do współpracy: <https://ptmk.net>

**Politechnika
Śląska**

**UCZELNIA
BADAWCZA**
INICJATYWA DOSKONALEGO

KATEDRA TECHNOLOGII MATERIAŁOWYCH

DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ

dr hab. inż. Anna Janina Dolata, prof. PŚ
kontakt: anna.dolata@polsl.pl